

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Пузирьова П.В.,

*доцент кафедри підприємництва та бізнесу,
кандидат економічних наук, доцент,*

Київський національний університет технологій та дизайну

Формування стратегічно виваженої державної інноваційної політики України має базуватися на науково-обґрунтованому визначенні пріоритетних напрямів розвитку науки, технологій, інновацій [1]. Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» основними принципами державної інноваційної політики має бути сприяння розвитку інноваційної інфраструктури та орієнтації на інноваційний шлях розвитку економіки [2]. Також на законодавчому рівні визначено, що для реалізації середньострокових пріоритетних напрямків інноваційної діяльності держава запроваджує заходи щодо розвитку інноваційної інфраструктури (інноваційних центрів, технологічних парків, наукових парків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів, інноваційних кластерів, центру трансферу технологій, венчурних фондів тощо) [2].

В останні роки загальний обсяг фінансування інноваційної діяльності (зокрема по промисловості України) формувався в основному за рахунок власних коштів та меншою мірою – за рахунок кредитів банків. Бюджетні ресурси, кошти вітчизняних та іноземних інвесторів відігравали несуттєву роль, хоча витрати держави на наукові дослідження, особливо на фундаментальні, були визначальними [1].

За умов великої нестачі фінансових ресурсів у підприємств, які в останні роки формували основну частину загальних обсягів фінансування інноваційної діяльності, реальний сектор об'єктивно не міг забезпечити реалізацію інноваційної моделі розвитку української економіки. Усе це свідчить про об'єктивну необхідність посилення державного регулювання в цій сфері, насамперед шляхом підвищення частки бюджету в підтримці інноваційної складової розвитку реального сектора економіки. Без цього проблему фінансового забезпечення інноваційної діяльності вирішити практично неможливо, оскільки:

- незважаючи на високу питому вагу власних джерел у загальній сумі фінансування, їх абсолютний обсяг є незначним, що пов'язано зі збитковістю та низькою рентабельністю підприємств реального сектора;

- висока ризикованість інноваційної діяльності стримує інвесторів від вкладень фінансових ресурсів у цю сферу. До того ж іноземний капітал «обходить» увагою проекти, що стосуються розвитку високих технологій в

Україні;

- банківський сектор на сьогодні обмежений у ресурсах для здійснення довготермінового кредитування.

Очевидно, що при визначенні конкретних джерел фінансового забезпечення слід враховувати, на які цілі будуть витрачені наявні кошти. Якщо йдеться про фінансування пошукових НДР, або дослідно-конструкторських робіт, виконання яких здійснюється на основі державних конкурсів (тендерів), і вони не пов'язані з комерційним замовленням, то очевидно, що основним джерелом їх фінансування залишаються бюджетні кошти. При цьому має бути удосконалений механізм проведення державних тендерів з метою забезпечення більш ретельного відбору проектів, усунення галузевої розпорошеності цих коштів та дублювання тематики досліджень [1-4].

Отже, можна зробити висновок, що на сьогодні в Україні не створено ефективної законодавчої бази та відсутні дієві економічні стимули щодо активізації інноваційної діяльності, зокрема, за рахунок власних коштів підприємств. Фінансуючи інноваційні проекти, приватні інвестори повною мірою беруть на себе всі пов'язані з реалізацією цих проектів ризики, не відчувачи при цьому підтримки держави (як законодавчої, так і фінансової).

Таким чином, для удосконалення фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств Україні необхідно: ухвалити Закони України «Про визначення національних пріоритетів» та «Про формування Банку розвитку України», що дозволить створити законодавчу базу для концентрації ресурсів на фінансовому забезпеченні пріоритетних напрямів. По-друге, Кабінету Міністрів України розробити нормативні акти щодо вимог до державних інвестиційних проектів, які підлягають затвердженню на рівні КМУ, гарантій їх фінансування, зокрема, за рахунок коштів Банку розвитку та наділення міністерств (відомств) функціями щодо їх розгляду. По-третє, закріпити у Податковому кодексі України порядок і обсяги податкових пільг для інноваційних проектів, положення про контроль за їх використанням та вилученням коштів у бюджет у разі нецільового використання. І останнє, встановити особливий порядок стимулювання інноваційної діяльності підприємств, зокрема, за рахунок амортизаційної, податкової та грошово-кредитної політики.

Література:

1. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред.В.М. Гейця та ін. ; НАН України. – К., 2015. – 336 с.

2. Закон України від 03.06.2010 р. № 2314 «Про інноваційну діяльність». – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2314-17>.

3. Закон України від 08.09.2011 № 3715 р. «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні». – [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3715-17> .

4. Закон України від 25.06.2009 № 1563 «Про наукові парки» – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156317http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>.

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1084 «Про затвердження Порядку формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету». – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1084-2004-%D0%BFv>.

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2012 № 294 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2012 – 2016 роки». – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/294-2012-%D0%BF>.

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.05.2012 № 397 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2012 – 2016 роки». – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/397-2012-%D0%BF>.

8. Обзор инновационного развития Республики Беларусь. Европейская экономическая комиссия Организации Объединенных Наций: Нью-Йорк и Женева, 2011 г. [Електронний ресурс]. – С. 116–117. – Доступний з : http://www.un.org/ru/publications/pdfs/innovative_development_survey_belorus_rus.pdf.

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ ПОКОЛІНЬ В ПЛОЩИНІ КАТЕГОРІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Микитенко Н.В.,

к.е.н., доцент,

Сілко А.Б.,

КНТЕУ

За умов безпрецедентних трансформацій в сфері торгівлі та підвищення практичності і вибагливості сучасного споживача одним з прогресивних векторів розвитку підприємства торгівлі є категорійний менеджмент, який представляє собою управління асортиментом на засадах виділення в ньому товарних категорій, що спрямоване на підвищення результатів підприємства, взаємовигідну співпрацю між всіма учасниками системи товароруку, формування лояльності споживачів та оптимальне задоволення їх потреб.

Нині споживачі стали більш вибагливими і практичними. До їх послуг – можливість широкого вибору різних торговельних каналів для задоволення